

Identifying the Components and Indicators of Cultural Policymaking for Realizing a Family-Centered Society Using a Meta-Synthesis Approach

Alireza Shariatzadeh¹, AbbasAli Ghaiyoomi^{1*}, Fateme Azizabadi Farahani¹

1. Department of Cultural and Media Management, SR.C, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ABSTRACT

The purpose of the present study is to identify the components and indicators of cultural policymaking for realizing a family-centered society using a meta-synthesis approach. The study adopted a qualitative design based on a literature review. After formulating the research question, a systematic search of domestic and international scientific databases was conducted. Relevant keywords were extracted and used to locate credible studies on cultural policymaking, family, family-centered society, and cultural development. Ultimately, 18 English articles and books and 14 Persian articles containing extractable conceptual data were selected. The primary data were coded, and the codes were subsequently integrated and refined to determine the final structure of components and the relationships among them. A systematic review of domestic and international studies and a meta-synthesis analysis of 32 credible sources led to the extraction of 26 components and 83 indicators as a cultural policymaking model for realizing family-centeredness. The extracted model can be used as a comprehensive roadmap for cultural policymaking institutions; a model that, while grounded in scientific evidence, is capable of repairing fragmented links among family, culture, and governance and of clarifying the path toward a family-centered and culturally sustainable society. This model provides a foundation for more coherent, goal-oriented, and effective decision-making at various levels of policymaking and underscores the necessity of moving away from fragmented policies toward integrated cultural–social policymaking.

Received: 12 Sep 2025

Accepted: 15 Dec 2025

First Available: 20 Dec 2025

Final Publication: 22 Jun 2026

Keywords

Cultural policymaking; Family-centered society; Meta-synthesis; MAXQDA.

How to cite:

Shariatzadeh, A., Ghaiyoomi, A. A., & Azizabadi Farahani, F. (2026). Identifying the Components and Indicators of Cultural Policymaking for Realizing a Family-Centered Society Using a Meta-Synthesis Approach. *Study and Innovation in Education and Development*, 6(2), 1-22.

* Corresponding Author:

Dr. AbbasAli Ghaiyoomi

E-mail: Ghaiyoomi@iau.ac.ir

© 2026 the authors. Published by Institute for Knowledge, Development, and Research.

This is an open access article under the terms of the [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) License.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

In contemporary social and policy debates, the family has increasingly been recognized as a central institution shaping cultural continuity, social cohesion, and sustainable development. Classical sociological and anthropological perspectives conceptualize the family as a foundational social structure through which norms, values, and collective meanings are reproduced across generations (1, 2). Building on these foundations, modern family sociology emphasizes the dynamic and transformative nature of family life under conditions of modernization, individualization, and cultural change (3, 18). These transformations have prompted governments and policy actors to reconsider the role of cultural policymaking in strengthening family capacities and aligning public policies with evolving family realities.

Within this context, the notion of a *family-centered society* has emerged as a normative and strategic framework in which the family is not merely a recipient of policy support but a guiding axis for the design, implementation, and evaluation of cultural and social policies (4, 5). International research demonstrates that family-centered policies are most effective when they are culturally grounded and institutionally coherent, reflecting societal values while responding to social risks and inequalities (19, 20). Recent comparative studies further highlight that culturally sensitive family policies can contribute to improved quality of life, reduced gender inequalities, and enhanced social resilience (21, 22).

In Iran, the family has historically occupied a central position in cultural, religious, and social life. Nevertheless, empirical evidence points to profound structural and functional changes in Iranian families over recent decades, including shifts in marriage patterns, fertility behaviors, gender roles, and intergenerational relations (6-8). These changes have generated new policy challenges and revealed gaps between official cultural policy frameworks and the lived experiences of families (11, 14). Although several national policy documents emphasize the importance of family strengthening, critiques underscore problems such as fragmentation, weak implementation mechanisms, and the absence of clear, evidence-based indicators for family-oriented cultural policymaking (17, 28).

Recent scholarly contributions have called for integrated and participatory approaches to cultural policymaking that recognize families as active agents rather than passive targets of policy intervention (30, 31). At the same time, global developments—such as digitalization of family life and the social consequences of crises like the COVID-

19 pandemic—have added new layers of complexity to family policy agendas, necessitating adaptive and culturally informed policy responses (25, 26). Against this backdrop, there remains a lack of a comprehensive, systematically derived framework that identifies the core components and indicators of cultural policymaking aimed at realizing a family-centered society in Iran. To address this gap, the present study employs a meta-synthesis approach to integrate existing qualitative and conceptual research and to develop an evidence-based model for family-centered cultural policymaking.

METHODS AND MATERIALS

This study adopted a qualitative research design based on a meta-synthesis methodology. Following the formulation of the research question, a systematic search was conducted across national and international academic databases to identify relevant studies addressing cultural policymaking, family policy, family-centered society, and cultural development. Inclusion criteria focused on peer-reviewed articles and scholarly books that provided conceptual, theoretical, or qualitative insights relevant to the research aim. After screening and quality appraisal, a final corpus of sources was selected for analysis.

The selected studies were subjected to an iterative coding process. First, primary codes were generated through careful reading and extraction of key concepts. Subsequently, similar codes were compared, merged, and refined through constant comparison to identify higher-order categories. In the final stage, relationships among categories were examined to construct an integrated framework of components and indicators. Throughout the process, methodological rigor was ensured through transparency of procedures, reflexive analysis, and systematic documentation of analytical decisions.

FINDINGS

The meta-synthesis of the selected studies resulted in the identification of 26 core components and 83 indicators constituting a comprehensive model of cultural policymaking for realizing a family-centered society. The extracted components were organized into several interrelated dimensions reflecting the multidimensional nature of family-centered cultural policy.

At the structural and institutional level, key components included policy coherence, inter-organizational coordination, legal and regulatory alignment, and governance mechanisms supporting family-oriented decision-making. Indicators within this dimension emphasized clarity of policy objectives, consistency across policy levels, and effective institutional arrangements.

At the cultural and normative level, components related to family values, cultural capital, intergenerational solidarity, parenting norms, and gender relations emerged as central. Indicators highlighted the promotion of shared cultural meanings, respect for diversity in family forms, and reinforcement of value transmission within families.

The social and participatory dimension encompassed components such as family participation in policymaking, community engagement, social trust, and civil society involvement. Indicators reflected mechanisms for incorporating family voices, participatory policy design, and feedback loops between families and policymakers.

Another major dimension concerned socio-economic and supportive conditions, including work–family balance, social protection, childcare support, and access to cultural services. Indicators in this category addressed policy measures that reduce structural pressures on families and enable their cultural and social functioning.

Finally, an emerging dimension related to contemporary transformations, particularly digitalization and media influence on family life. Components in this area included digital literacy, media regulation, and adaptive cultural strategies, with indicators focusing on managing opportunities and risks associated with digital family environments.

Overall, the findings reveal that family-centered cultural policymaking is not a single-policy intervention but a complex, integrated system requiring alignment across cultural, social, institutional, and technological domains.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The findings of this study demonstrate that realizing a family-centered society through cultural policymaking requires a holistic and integrated approach that goes beyond fragmented or sectoral policies. The extracted components and indicators illustrate that families are embedded within broader cultural, institutional, and socio-economic systems, and effective policymaking must address these interdependencies.

The identified emphasis on policy coherence and institutional coordination suggests that family-centered outcomes are unlikely to be achieved without alignment among policy actors and governance levels. Similarly, the centrality of cultural values and family norms underscores the importance of grounding policies in the lived cultural realities of families rather than relying solely on technical or imported models.

The prominence of participation-related components highlights the need to reconceptualize families as active stakeholders in cultural policymaking processes. Such an orientation can enhance policy legitimacy, responsiveness, and sustainability. Moreover, the inclusion of digitalization-related indicators reflects the growing relevance

of technological change in shaping family life and cultural transmission, signaling the necessity for forward-looking and adaptive policy frameworks.

In conclusion, this study provides an evidence-based, systematically derived model of cultural policymaking components and indicators aimed at realizing a family-centered society. The proposed framework offers a comprehensive roadmap for policymakers and cultural institutions seeking to strengthen families through coherent, participatory, and culturally grounded strategies. By integrating diverse strands of existing research, the study contributes to advancing both theoretical understanding and practical guidance in the field of family-oriented cultural policymaking.

شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور با روش فراترکیب

علیرضا شریعت زاده^۱، عباسعلی قیومی^{۱*}، فاطمه عزیز آبادی فراهانی^۱

۱. گروه مدیریت فرهنگی و مدیریت رسانه، واحد تهران علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۲۴

تاریخ چاپ اولیه: ۱۴۰۴/۰۹/۲۹

تاریخ چاپ نهایی: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

کلیدواژه‌ها

سیاست‌گذاری فرهنگی،

جامعه خانواده‌محور،

فراترکیب، مکس کیودا

هدف پژوهش حاضر شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور با روش فراترکیب است. روش مطالعه، کیفی و از نوع مرور متون بود. پس از تعیین سؤال، جستجوی نظام‌مند منابع در پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی انجام شد. کلیدواژه‌های مرتبط استخراج و برای یافتن مطالعات معتبر درباره سیاست‌گذاری فرهنگی، جامعه خانواده‌محور و توسعه فرهنگی استفاده شد. در نهایت، ۱۸ مقاله و کتاب انگلیسی، ۱۴ مقاله فارسی که دارای داده‌های مفهومی قابل استخراج بودند. داده‌های اولیه کدگذاری شدند و در نهایت کدها ادغام و پالایش شدند تا ساختار نهایی مؤلفه‌ها و روابط میان آنها مشخص گردد. مرور نظام‌مند پژوهش‌های داخلی و خارجی و تحلیل فراترکیب ۳۲ منبع معتبر، منجر به استخراج ۲۶ مؤلفه و ۸۳ شاخص به عنوان الگوی سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق خانواده محوری گردید. الگوی استخراج‌شده می‌تواند به عنوان نقشه راهی جامع برای نهادهای سیاست‌گذار فرهنگی مورد استفاده قرار گیرد؛ الگویی که ضمن اتکا بر شواهد علمی، قادر است حلقه‌های گسسته میان خانواده، فرهنگ و حکمرانی را ترمیم کرده و مسیر حرکت به سوی جامعه‌ای خانواده‌محور و فرهنگ‌پایدار را روشن سازد. این الگو، مبنایی برای تصمیم‌گیری‌های منسجم‌تر، هدفمندتر و کارآمدتر در سطوح مختلف سیاست‌گذاری فراهم می‌کند و ضرورت حرکت از سیاست‌های جزیره‌ای به سمت سیاست‌گذاری یکپارچه فرهنگی-اجتماعی را برجسته می‌سازد.

شیوه ارجاع دهی:

شریعت‌زاده، علیرضا، قیومی، عباسعلی، و عزیزآبادی فراهانی، فاطمه. (۱۴۰۵). شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور با روش فراترکیب. پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۶(۲)، ۱-۲۲.

نویسنده مسئول:

دکتر عباسعلی قیومی

پست الکترونیکی: Ghaiyoomi@iau.ac.ir

© ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

در دهه‌های اخیر، خانواده به‌عنوان بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی، در کانون توجه سیاست‌گذاری‌های فرهنگی، اجتماعی و رفاهی در بسیاری از جوامع قرار گرفته است. تحولات شتابان اجتماعی، اقتصادی، فناورانه و فرهنگی، ساختارها، کارکردها و الگوهای زیست خانوادگی را به‌طور بنیادین دگرگون کرده و موجب شده است که خانواده دیگر صرفاً یک نهاد خصوصی تلقی نشود، بلکه به‌مثابه کنشگری کلیدی در بازتولید فرهنگی، انسجام اجتماعی و پایداری جامعه مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گیرد (1-3). از این منظر، خانواده نه‌تنها محل انتقال ارزش‌ها، هنجارها و سرمایه فرهنگی است، بلکه بستری راهبردی برای تحقق اهداف کلان توسعه فرهنگی و اجتماعی محسوب می‌شود (4, 5).

در جامعه ایران نیز خانواده همواره جایگاهی محوری در نظام فرهنگی و اجتماعی داشته است. با این حال، شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که در دهه‌های اخیر، خانواده ایرانی تحت تأثیر فرآیندهایی چون مدرنیزاسیون، تغییر الگوهای اشتغال، تحولات جنسیتی، گسترش رسانه‌ها و دیجیتالی‌شدن زندگی روزمره، با دگرگونی‌های عمیق ساختاری و کارکردی مواجه شده است (6-8). این تحولات، پیامدهایی نظیر کاهش نرخ ازدواج، افزایش سن ازدواج، تغییر در الگوهای فرزندآوری، تضعیف پیوندهای خویشاوندی و بازتعریف نقش‌های خانوادگی را به همراه داشته و ضرورت بازاندیشی در سیاست‌های فرهنگی ناظر بر خانواده را برجسته ساخته است (9-11).

در این چارچوب، مفهوم «جامعه خانواده‌محور» به‌عنوان افقی هنجاری و سیاستی مطرح می‌شود که در آن خانواده نه‌تنها موضوع حمایت، بلکه محور طراحی، اجرا و ارزیابی سیاست‌های فرهنگی و اجتماعی است (12, 13). جامعه خانواده‌محور مستلزم آن است که سیاست‌گذاری فرهنگی، فراتر از رویکردهای جزیره‌ای و بخشی، به‌صورت یکپارچه و نظام‌مند، به تقویت ظرفیت‌های فرهنگی، اجتماعی و نهادی خانواده بپردازد (14, 15). با این حال، مطالعات انتقادی نشان می‌دهد که سیاست‌های فرهنگی مرتبط با خانواده در ایران غالباً با چالش‌هایی چون عدم انسجام، شکاف میان اسناد بالادستی و واقعیت اجتماعی، ضعف در اجرا و فقدان شاخص‌های روشن مواجه‌اند (16, 17).

از منظر نظری، سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور ریشه در سنت‌های جامعه‌شناختی و انسان‌شناختی دارد که خانواده را به‌عنوان نهادی پویا و تاریخی در تعامل با ساختارهای فرهنگی و قدرت تحلیل می‌کنند (1, 2). نظریه‌های متأخرتر، به‌ویژه در حوزه جامعه‌شناسی خانواده و تحولات صمیمیت، بر سیالیت روابط خانوادگی و تأثیر متقابل فرهنگ، سیاست و زیست روزمره تأکید دارند (18). این دیدگاه‌ها نشان می‌دهند که سیاست‌گذاری فرهنگی نمی‌تواند بدون درک تحولات معنایی و تجربی خانواده، به نتایج پایدار دست یابد.

در سطح بین‌المللی، پژوهش‌های جدید بر ضرورت پیوند میان سیاست‌های فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی تأکید دارند. مطالعات تطبیقی نشان می‌دهد که سیاست‌های خانواده‌محور زمانی اثربخش‌اند که در بستر ارزش‌های فرهنگی مسلط جامعه طراحی شوند و به

تفاوت‌های زمینه‌ای توجه داشته باشند (19, 20). همچنین، تجربه کشورهای مختلف بیانگر آن است که سیاست‌های خانواده‌محور می‌توانند به کاهش نابرابری‌های جنسیتی، ارتقای کیفیت زندگی و افزایش انسجام اجتماعی منجر شوند، مشروط بر آنکه از پشتوانه فرهنگی و نهادی برخوردار باشند (21-23).

تحولات اخیر، از جمله پیامدهای همه‌گیری کرونا و گسترش دیجیتالی‌شدن زندگی خانوادگی، ابعاد جدیدی به سیاست‌گذاری خانواده‌محور افزوده است. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که خانواده‌ها در شرایط بحران، نقش کلیدی در تاب‌آوری اجتماعی ایفا می‌کنند و سیاست‌های خانواده‌محور می‌توانند به کاهش فشارهای روانی و اجتماعی کمک کنند (24, 25). در عین حال، دیجیتالی‌شدن خانواده، فرصت‌ها و چالش‌های تازه‌ای برای انتقال ارزش‌ها، نظارت فرهنگی و سیاست‌گذاری ایجاد کرده است (26).

در ایران، اسناد بالادستی متعددی بر اهمیت خانواده و لزوم تقویت آن در سیاست‌گذاری فرهنگی تأکید کرده‌اند. منشور تحول خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، نمونه‌ای از تلاش‌های نهادی برای هدایت سیاست‌ها در این حوزه است (27). با این وجود، فاصله میان این اسناد و سیاست‌های اجرایی، یکی از مسائل اساسی مورد اشاره پژوهشگران است (28, 29). این شکاف، ضرورت شناسایی دقیق مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور را دوچندان می‌کند.

پژوهش‌های داخلی اخیر نیز بر اهمیت سرمایه فرهنگی خانواده، مشارکت خانواده در سیاست‌گذاری و توجه به تجربه زیسته اعضای خانواده تأکید دارند (30-32). همچنین، مطالعات نشان می‌دهد که بدون درک گفتمان‌های حاکم بر سیاست‌های دولتی و مقایسه آن با واقعیت اجتماعی، سیاست‌گذاری خانواده‌محور به نتایج مطلوب دست نخواهد یافت (11, 33). در این میان، الگوهای حکمرانی خانواده مبتنی بر فرهنگ، به‌عنوان رویکردی نوین، مورد توجه قرار گرفته‌اند (34).

از منظر روش‌شناختی، پیچیدگی و چندبعدی‌بودن مفهوم جامعه خانواده‌محور ایجاب می‌کند که پژوهش‌های سیاست‌گذاری فرهنگی، از رویکردهای تلفیقی و جامع بهره گیرند. روش فراترکیب به‌عنوان رویکردی نظام‌مند برای ترکیب یافته‌های پژوهش‌های کیفی و مفهومی، امکان استخراج الگوهای کلان و شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشترک را فراهم می‌سازد (35). این روش به‌ویژه در حوزه‌هایی که با تنوع نظری و تجربی مواجه‌اند، ابزار مناسبی برای تولید دانش سیاستی به شمار می‌رود.

با توجه به آنچه گفته شد، خلأ یک چارچوب جامع و مبتنی بر شواهد برای سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور در ایران همچنان احساس می‌شود؛ چارچوبی که بتواند میان مبانی نظری کلاسیک و معاصر، تجربه‌های بین‌المللی و واقعیت‌های اجتماعی ایران پیوند برقرار کند (36, 37). در چنین بستری، شناسایی نظام‌مند مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی، گامی اساسی برای گذار از سیاست‌های پراکنده به سوی سیاست‌گذاری یکپارچه فرهنگی-اجتماعی محسوب می‌شود (38-40). بر این اساس، پژوهش حاضر با بهره‌گیری از روش فراترکیب و با اتکا به مرور نظام‌مند پژوهش‌های داخلی و خارجی، در پی شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده‌محور است.

روش پژوهش

روش مطالعه در پژوهش حاضر، کیفی و از نوع فراترکیب با الگوی هفت مرحله‌ای ساندلوسکی و باروسو^۱ (۲۰۰۷) است. این روش به منظور ترکیب تفسیری و ادغام نظام‌مند یافته‌های پژوهش‌های کیفی مرتبط و دستیابی به یک مدل جامع سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده‌محور به کار گرفته شد. فرایند اجرای فراترکیب با تعیین سؤال اصلی پژوهش آغاز شد که بر شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی مؤثر بر تحقق جامعه خانواده‌محور تمرکز داشت. پس از تعیین سؤال، جستجوی نظام‌مند منابع در پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی انجام شد. کلیدواژه‌های مرتبط استخراج و برای یافتن مطالعات معتبر درباره سیاست‌گذاری فرهنگی، خانواده، جامعه خانواده‌محور و توسعه فرهنگی استفاده شد. سپس منابع گردآوری‌شده براساس عنوان، چکیده، روش تحقیق، کیفیت علمی و میزان ارتباط با موضوع غربال شدند.

در نهایت، ۳۲ مقاله (۱۴ مقاله فارسی و ۱۸ مقاله و کتاب انگلیسی) که دارای داده‌های مفهومی قابل استخراج بودند، انتخاب و وارد مرحله تحلیل شدند. در مرحله تحلیل، تمام منابع انتخاب‌شده چندین بار مطالعه و داده‌های مفهومی شامل گزاره‌ها، مضامین، یافته‌های نظری و شاخص‌های قابل استنباط استخراج و به صورت کد اولیه ثبت شد. این کدها از طریق تحلیل محتوای کیفی و مقایسه مستمر طبقه‌بندی شدند و مفاهیم مشترک، مضامین اصلی و زیرمضامین شکل گرفتند. در ادامه، کدها ادغام و پالایش شدند تا ساختار نهایی مؤلفه‌ها و روابط میان آنها مشخص گردد. تلاش شد تحلیل صرفاً توصیفی باقی نماند، بلکه بازسازی نظری و تلفیق تفسیری انجام شود تا از مجموع مطالعات یک ساختار منسجم و قابل اتکا به دست آید.

یافته‌ها

در جدول (۱)، منابع فراترکیب شامل ۱۸ مقاله و کتاب لاتین و ۱۴ مقاله فارسی به همراه مؤلفه‌ها و شاخص‌های هر کدام ارائه شده است.

جدول ۱. استفاده از مقالات دسته بندی شده در بخش فراترکیب

مؤلفه ها	شاخص ها	منابع
خانواده‌محوری و نقش‌های ثابت خانواده	کلچفسکا ^۲ (۲۰۲۴)، برگر و فونت ^۳ (۲۰۱۵)، هلگوی و ون هوتگم ^۴ (۲۰۲۴)، دروینیچ و همکاران ^۵	
مکمل	(۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، یوسف زاده (۱۳۹۷)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)	

¹ Sandelowski & Barroso

² Kluczevska, K.

³ Berger & Font

⁴ Helgøy & Van Hootegem

⁵ Drobníč et al

خانواده محوری و نقش‌های نقش مکمل پدر/مادر	کلوفسکا (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، هلگوی و ون هونگم (۲۰۲۴)، درونیچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، یوسف زاده (۱۳۹۷)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
خانواده محوری و نقش‌های قداست خانواده	کلوفسکا (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، هلگوی و ون هونگم (۲۰۲۴)، درونیچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، یوسف زاده (۱۳۹۷)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
خانواده محوری و نقش‌های حضور والدین	کلوفسکا (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، هلگوی و ون هونگم (۲۰۲۴)، درونیچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، یوسف زاده (۱۳۹۷)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
خانواده محوری و نقش‌های چندنسلی بودن	کلوفسکا (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، هلگوی و ون هونگم (۲۰۲۴)، درونیچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، یوسف زاده (۱۳۹۷)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
شرایط مراقبتی و رفاهی امنیت محیط	گور و همکاران ^۱ (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم ^۲ (۲۰۲۱)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
شرایط مراقبتی و رفاهی درآمد خانوار، دسترسی به خدمات	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
شرایط مراقبتی و رفاهی کیفیت مراقبت	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
شرایط مراقبتی و رفاهی حمایت اجتماعی	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
رفتارهای فرزندپروری گرمی والدینی	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، لو و همکاران ^۳ (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران ^۴ (۲۰۱۵)
رفتارهای فرزندپروری کنترل	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)
رفتارهای فرزندپروری نظارت	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)
رفتارهای فرزندپروری وضع قانون	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)
رفتارهای فرزندپروری تعامل والد-کودک	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)
کیفیت زندگی خانوادگی سلامت روان	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی ^۵ (۲۰۲۵)، فرهادی بآبادی و همکاران (۱۴۰۳)
کیفیت زندگی خانوادگی شبکه حمایتی	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، فرهادی بآبادی و همکاران (۱۴۰۳)
کیفیت زندگی خانوادگی تعادل کار-خانواده	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، فرهادی بآبادی و همکاران (۱۴۰۳)
کیفیت زندگی خانوادگی انعطاف والدین	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، فرهادی بآبادی و همکاران (۱۴۰۳)

¹ Gur et al

² Lindström & Ekholm

³ Lu et al

⁴ Wang et al

⁵ United Nations Department of Economic and Social Affairs

انتقال ارزش‌ها و هویت	هویت قومی-دینی	پرورش و همکاران ^۱ (۲۰۲۵)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، کیان و هو ^۲ (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)، مرادی (۱۴۰۰)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
انتقال ارزش‌ها و هویت	زبان میراثی	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، کیان و هو (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)، مرادی (۱۴۰۰)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
انتقال ارزش‌ها و هویت	جامعه‌پذیری نسلی	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، لو و همکاران (۲۰۲۴)، کیان و هو (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، وانگ و همکاران (۲۰۱۵)، مرادی (۱۴۰۰)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
تغییرات ارزشی و شکاف نسلی	فردگرایی	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
تغییرات ارزشی و شکاف نسلی	تغییر نقش‌های جنسیتی	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
تغییرات ارزشی و شکاف نسلی	کاهش اقتدار والدین	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)، هاشمیان و همکاران (۱۳۹۵)
اشکال نوین خانواده	خانواده تک‌والد	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)
اشکال نوین خانواده	بدون فرزند	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)
اشکال نوین خانواده	بازترکیب‌شده	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)
اشکال نوین خانواده	تأخیر ازدواج	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، عبادپور (۱۴۰۲)
نقش‌های جنسیتی و تقسیم کار	عدالت در تقسیم کار	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، عموزاده مهدیرجی (۱۳۹۶)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
نقش‌های جنسیتی و تقسیم کار	بار شناختی خانه	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، عموزاده مهدیرجی (۱۳۹۶)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
نقش‌های جنسیتی و تقسیم کار	نقش‌های سنتی/نوین	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)، عموزاده مهدیرجی (۱۳۹۶)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
جریمه مادری	توقف رشد شغلی	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
جریمه مادری	کاهش درآمد	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
جریمه مادری	فشار نقش‌ها	بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هلگوی و ون هوتگم (۲۰۲۴)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
عاملیت و تجربه زیسته زنان	استقلال تصمیم‌گیری	مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، عموزاده مهدیرجی (۱۳۹۶)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)
عاملیت و تجربه زیسته زنان	مقاومت یا سازش در برابر هنجارها	مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، عموزاده مهدیرجی (۱۳۹۶)، کرمانی و جعفری کافی آباد (۱۴۰۲)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)
نابرابری درآمد	فقر کودکان	برگر و فونت (۲۰۱۵)، بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
نابرابری درآمد	شکاف درآمدی	برگر و فونت (۲۰۱۵)، بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
نابرابری درآمد	ضعف حمایت‌های دولتی	برگر و فونت (۲۰۱۵)، بداوی و ماتیززی (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، عبادپور (۱۴۰۲)
نابرابری خدمات	تفاوت دسترسی به بهداشت	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
نابرابری خدمات	آموزش و مراقبت	گور و همکاران (۲۰۲۴)، برگر و فونت (۲۰۱۵)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)

¹ Parvaresh et al

² Qian & Hu

کیفیت زندگی خانوار	فشار روانی	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)
کیفیت زندگی خانوار	فرسودگی والدین	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)
کیفیت زندگی خانوار	تنش خانوادگی	گور و همکاران (۲۰۲۴)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، فرهادی بابادی و همکاران (۱۴۰۳)
مدل‌های سیاست خانواده	سیاست‌های کودک‌محور	پالم و هایمر ^۱ (۲۰۲۱)، هاجک (۲۰۲۴)، گورین و کیم ^۲ (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری ^۳ (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
مدل‌های سیاست خانواده	خانواده‌محور	پالم و هایمر (۲۰۲۱)، هاجک (۲۰۲۴)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
مدل‌های سیاست خانواده	سرمایه‌گذاری اجتماعی	پالم و هایمر (۲۰۲۱)، هاجک (۲۰۲۴)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
ابزارهای خط‌مشی	مقررات	گورین و کیم (۲۰۲۵)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)
ابزارهای خط‌مشی	ابزارهای فرهنگی	گورین و کیم (۲۰۲۵)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)
ابزارهای خط‌مشی	مشوق‌ها	گورین و کیم (۲۰۲۵)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)
ابزارهای خط‌مشی	سیاست‌های باروری	گورین و کیم (۲۰۲۵)، گورین و کیم (۲۰۲۵)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)
ضعف نهادی	نهادهای موازی	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، عبادپور (۱۴۰۲)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
ضعف نهادی	تعارض قوانین	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، عبادپور (۱۴۰۲)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
ضعف نهادی	ناکارآمدی	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، عبادپور (۱۴۰۲)، حسینی و عزیزی (۱۳۹۵)
مشارکت خانواده	مشارکت در مدرسه	برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
مشارکت خانواده	مشارکت اجتماعی	برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
مشارکت خانواده	والدگری مشارکتی	برگر و فونت (۲۰۱۵)، لیندستروم سول و اکهولم (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
خانواده دیجیتال	والدگری دیجیتال	کیان و هو (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، مرادی (۱۴۰۰)
خانواده دیجیتال	روابط آنلاین	کیان و هو (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، مرادی (۱۴۰۰)
خانواده دیجیتال	شبکه‌های اجتماعی	کیان و هو (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)، مرادی (۱۴۰۰)
تأثیر رسانه	کاهش تعامل حضوری	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، کیان و هو (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)
تأثیر رسانه	وابستگی رسانه‌ای	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، کیان و هو (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)
تأثیر رسانه	تنش ارتباطی	پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، کیان و هو (۲۰۲۴)، مرادی (۱۴۰۰)
ارتباط بین‌نسلی دیجیتال	شکاف دیجیتال	هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)
ارتباط بین‌نسلی دیجیتال	روابط نسل‌ها	هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)

¹ Palme & Heimer

² Gurín & Kim

³ Madama & Mercuri

ارتباط بین نسلی دیجیتال	وابستگی فناورانه	هوانگ و سیلورستین (۲۰۲۵)
الگوهای جهانی خانواده	سکولاریزاسیون	کلوجفسکا (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
الگوهای جهانی خانواده	الگوهای نوین	کلوجفسکا (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
الگوهای جهانی خانواده	تفاوت فرهنگی	کلوجفسکا (۲۰۲۴)، پرورش و همکاران (۲۰۲۵)، هاجک (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، دروینچ و همکاران (۲۰۲۴)
سیاست جهانی کودک/خانواده	SDGs	پالم و هایمر (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)
سیاست جهانی کودک/خانواده	حمایت اجتماعی	پالم و هایمر (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)
سیاست جهانی کودک/خانواده	سیاست‌های رفاهی تطبیقی	پالم و هایمر (۲۰۲۱)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)
روایت ایرانی	خانواده اسلامی	مرادی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
روایت ایرانی	خانواده آرمانی	مرادی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
روایت ایرانی	ارزش‌محوری	مرادی (۱۴۰۰)، یوسف زاده (۱۳۹۷)
نقش پژوهشگران	سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد	برگر و فونت (۲۰۱۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، بوگن‌اشنایدر (۲۰۱۴)
نقش پژوهشگران	تحلیل داده	برگر و فونت (۲۰۱۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، بوگن‌اشنایدر (۲۰۱۴)
نقش پژوهشگران	توصیه‌های سیاستی	برگر و فونت (۲۰۱۵)، ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، مخلص آبادی فراهانی و همکاران (۱۴۰۳)، جواهری و جلالی (۱۴۰۰)، بوگن‌اشنایدر (۲۰۱۴)
شکاف پژوهش و سیاست	تصمیم‌گیری ارزشی	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
شکاف پژوهش و سیاست	نبود ارزیابی	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
شکاف پژوهش و سیاست	گسست اجرا-تحلیل	باقری و همکاران (۱۳۹۹)، خان محمدی و همکاران (۱۴۰۳)، فدایی و همکاران (۱۴۰۱)
الگوهای ارتباط	مشارکت خانواده	ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)
الگوهای ارتباط	ارتباط دانشگاه-سیاستگذار	ماداما و مرکوری (۲۰۲۴)، سازمان ملل متحد - اداره امور اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۵)

در گام بعدی فراترکیب، تجزیه و تحلیل یافته‌ها پس از بررسی همه مقالات غربال شده صورت گرفت. در جدول (۲)، مضامین

اصلی و مضامین فرعی سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور با توجه به روش فراترکیب نشان داده شده است.

جدول ۲. مولفه و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور به روش فراترکیب

مولفه	شاخص
خانواده‌محوری و نقش‌های مکمل	ثبات خانواده
	نقش مکمل پدر/مادر
	قداست خانواده
	حضور والدین
	چندنسلی بودن
شرایط مراقبتی و رفاهی	امنیت محیط
	درآمد خانوار، دسترسی به خدمات
	کیفیت مراقبت

¹ Bogenschneider, K.

حمایت اجتماعی	
گرمی والدینی	رفتارهای فرزندپروری
کنترل	
نظارت	
وضع قانون	
تعامل والد-کودک	
سلامت روان	کیفیت زندگی خانوادگی
شبکه حمایتی	
تعادل کار-خانواده	
انعطاف والدین	
هویت قومی-دینی	انتقال ارزش‌ها و هویت
زبان میراثی	
جامعه‌پذیری نسلی	
فردگرایی	تغییرات ارزشی و شکاف نسلی
تغییر نقش‌های جنسیتی	
کاهش اقتدار والدین	
خانواده تک‌والد	اشکال نوین خانواده
بدون‌فرزند	
بازترکیب‌شده	
تأخیر ازدواج	
عدالت در تقسیم کار	نقش‌های جنسیتی و تقسیم کار
بار شناختی خانه	
نقش‌های سنتی/نوین	
توقف رشد شغلی	جریمه مادری
کاهش درآمد	
فشار نقش‌ها	
استقلال تصمیم‌گیری	عاملیت و تجربه زیسته زنان
مقاومت یا سازش در برابر هنجارها	
فقر کودکان	ناابرابری درآمد
شکاف درآمدی	
ضعف حمایت‌های دولتی	
تفاوت دسترسی به بهداشت	ناابرابری خدمات
آموزش و مراقبت	
فشار روانی	کیفیت زندگی خانوار
فرسودگی والدین	
تنش خانوادگی	
سیاست‌های کودک‌محور	مدل‌های سیاست خانواده
خانواده‌محور	
سرمایه‌گذاری اجتماعی	
مقررات	ابزارهای خط‌مشی
ابزارهای فرهنگی	
مشوق‌ها	
سیاست‌های باروری	
نهادهای موازی	ضعف نهادی

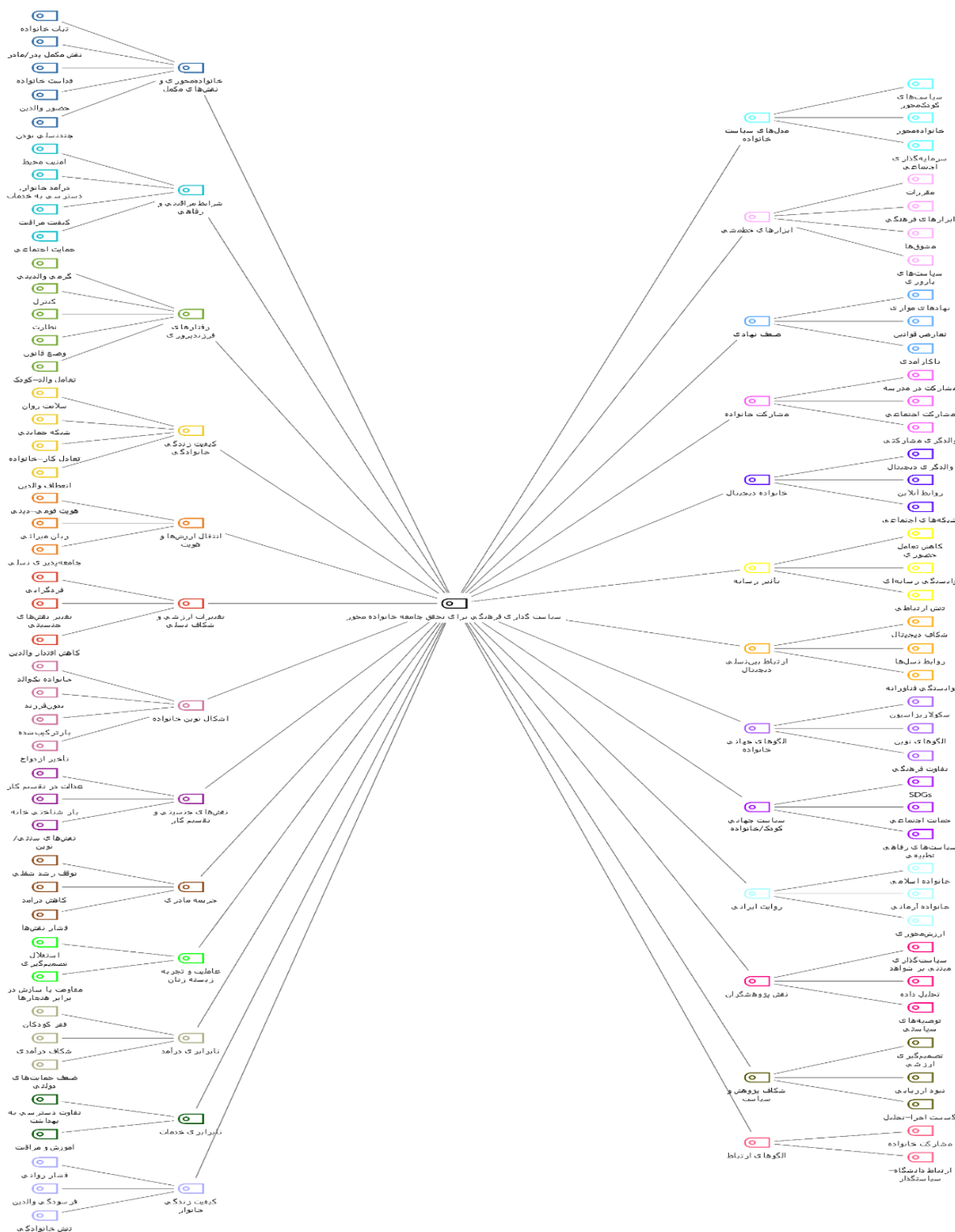
تعارض قوانین	
ناکارآمدی	
مشارکت در مدرسه	مشارکت خانواده
مشارکت اجتماعی	
والدگری مشارکتی	
والدگری دیجیتال	خانواده دیجیتال
روابط آنلاین	
شبکه‌های اجتماعی	
کاهش تعامل حضوری	تأثیر رسانه
وابستگی رسانه‌ای	
تنش ارتباطی	
شکاف دیجیتال	ارتباط بین‌نسلی دیجیتال
روابط نسل‌ها	
وابستگی فناورانه	
سکولاریزاسیون	الگوهای جهانی خانواده
الگوهای نوین	
تفاوت فرهنگی	
SDGs	سیاست جهانی کودک/خانواده
حمایت اجتماعی	
سیاست‌های رفاهی تطبیقی	
خانواده اسلامی	روایت ایرانی
خانواده آرمانی	
ارزش‌محوری	
سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد	نقش پژوهشگران
تحلیل داده	
توصیه‌های سیاستی	
تصمیم‌گیری ارزشی	شکاف پژوهش و سیاست
نبود ارزیابی	
گسست اجرا-تحلیل	
مشارکت خانواده	الگوهای ارتباط
ارتباط دانشگاه-سیاستگذار	

سپس به استخراج مولفه و شاخص‌های متون مقالات با روش فراترکیب پرداخته شد. قابل ذکر است که پس از انجام جستجوی کلیدواژه‌های متعدد و تکراری اشباع نظری حاصل شد. بدین گونه که کدهای استخراج شده جدیدی در مجموع کدها اضافه نشد و کدهای استخراجی تکراری بودند. جدول اشباع نظری متون مقالات برای مولفه و شاخص‌های الگو برای سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور در بخش فراترکیب در نمودار (۱) ارائه شده است.

Code System	مبانی نظری	SUM
خانواده‌محوری و نقش‌های مکمل	92	92
شرایط مراقبتی و رفاهی	86	86
رفتارهای فرزندپروری	105	105
کیفیت زندگی خانوادگی	88	88
انتقال ارزش‌ها و هویت	67	67
تغییرات ارزشی و شکاف نسلی	76	76
اشکال نوین خانواده	80	80
نقش‌های جنسیتی و تقسیم کار	92	92
جریمه مادری	58	58
عاملیت و تجربه زیسته زنان	47	47
نابرابری درآمد	79	79
نابرابری خدمات	39	39
کیفیت زندگی خانوار	65	65
مدل‌های سیاست خانواده	61	61
ابزارهای خط‌مشی	81	81
ضعف نهادی	56	56
مشارکت خانواده	52	52
خانواده دیجیتال	55	55
تأثیر رسانه	52	52
ارتباط بین‌نسلی دیجیتال	60	60
الگوهای جهانی خانواده	75	75
سیاست جهانی کودک/خانواده	67	67
روایت ایرانی	50	50
نقش پژوهشگران	65	65
شکاف پژوهش و سیاست	56	56
الگوهای ارتباط	54	54
Σ SUM	1758	1758

شکل ۱. نمودار اشباع نظری مرور متون مقالات

در بخش فراترکیب در پایان، ۲۶ مولفه و ۸۳ شاخص برای سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور پس از رسیدن به اشباع نظری شناسایی شد. خروجی نهایی مولفه‌ها و شاخص‌های سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور استخراج شده به شکل خروجی نمودار (۲) آمده است.

شکل ۲. خروجی نهایی بررسی متون مقالات برای سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده محور

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که سیاست‌گذاری فرهنگی برای تحقق جامعه خانواده‌محور، پدیده‌ای چندبعدی، لایه‌مند و به‌شدت وابسته به زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و نهادی است. استخراج ۲۶ مؤلفه و ۸۳ شاخص از طریق فراترکیب مطالعات داخلی و خارجی بیانگر آن است که خانواده‌محوری در سیاست‌گذاری فرهنگی صرفاً به معنای حمایت‌های مستقیم از خانواده نیست، بلکه مستلزم بازآرایی کلان منطق سیاست‌گذاری فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی بر محور خانواده است. این نتیجه با دیدگاه‌های کلاسیک جامعه‌شناختی هم‌خوان است که خانواده را نه یک نهاد منفرد، بلکه بخشی از نظم اخلاقی و فرهنگی جامعه می‌دانند (1، 2). بر این اساس، هرگونه سیاست فرهنگی که خانواده را نادیده بگیرد یا آن را صرفاً به سطح برنامه‌های حمایتی تقلیل دهد، فاقد پایداری و اثربخشی بلندمدت خواهد بود.

یکی از یافته‌های مهم پژوهش، برجسته‌شدن مؤلفه «انسجام سیاستی و نهادی» در سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور است. تحلیل‌ها نشان داد که بخش قابل توجهی از چالش‌های موجود در سیاست‌های خانواده، ناشی از گسست میان اسناد بالادستی، سیاست‌های اجرایی و واقعیت زیسته خانواده‌هاست. این یافته با نتایج پژوهش‌هایی هم‌راستا است که بر وجود پارادوکس‌ها و ناهمخوانی‌های ساختاری در سیاست‌گذاری فرهنگی ایران تأکید کرده‌اند (14، 16). همچنین، پژوهش Ebadpour نشان می‌دهد که ضعف در نهادینه‌سازی قدرت دولت در حوزه سیاست‌های فرهنگی خانواده، موجب چندگانگی تصمیم‌گیری و کاهش اثربخشی سیاست‌ها شده است (17). بنابراین، نتایج این مطالعه تأکید می‌کند که خانواده‌محوری بدون انسجام نهادی و هماهنگی میان سطوح مختلف حکمرانی فرهنگی، تحقق‌پذیر نخواهد بود.

یافته دیگر پژوهش، نقش محوری فرهنگ و ارزش‌های خانوادگی در طراحی و اجرای سیاست‌های خانواده‌محور است. مؤلفه‌هایی نظیر سرمایه فرهنگی خانواده، الگوهای تربیتی، ارزش‌های بین‌نسلی و هنجارهای جنسیتی در زمره عناصر کلیدی استخراج‌شده قرار گرفتند. این نتایج با مطالعاتی هم‌سو است که نشان می‌دهند سیاست‌های خانواده‌محور تنها زمانی اثربخش‌اند که با نظام ارزشی و فرهنگی جامعه هم‌راستا باشند (19، 20). در همین راستا، پژوهش‌های داخلی نیز بر اهمیت سرمایه فرهنگی خانواده در تقویت انسجام اجتماعی و پایداری خانواده تأکید کرده‌اند (36، 37). از این منظر، سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور نمی‌تواند نسخه‌ای وارداتی یا صرفاً مبتنی بر الگوهای فنی باشد، بلکه باید ریشه در بستر فرهنگی بومی داشته باشد.

از منظر کارکردی، یافته‌های پژوهش نشان داد که سیاست‌های خانواده‌محور می‌توانند نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی، کاهش آسیب‌های اجتماعی و افزایش تاب‌آوری خانواده‌ها ایفا کنند. این نتیجه با شواهد بین‌المللی هم‌راستا است که نشان می‌دهد خدمات و سیاست‌های خانواده‌محور، به‌ویژه در شرایط بحران، می‌توانند فشارهای روانی و اجتماعی را کاهش دهند (24، 25). همچنین، مطالعات تطبیقی در اروپا نشان داده‌اند که سیاست‌های فرهنگی و اجتماعی خانواده‌محور، در صورت طراحی مناسب، می‌توانند به کاهش

نابرابری‌های جنسیتی و بهبود وضعیت اقتصادی خانواده‌ها منجر شوند (21, 22). این هم‌خوانی‌ها اعتبار بیرونی یافته‌های پژوهش حاضر را تقویت می‌کند.

یکی دیگر از ابعاد برجسته‌شده در این مطالعه، نقش مشارکت خانواده و کنشگران اجتماعی در فرآیند سیاست‌گذاری فرهنگی است. نتایج نشان داد که سیاست‌گذاری‌های بالا به پایین و غیرمشارکتی، یکی از موانع اصلی تحقق جامعه خانواده‌محور محسوب می‌شود. این یافته با نتایج پژوهش‌هایی هم‌سو است که بر ضرورت مشارکت خانواده در سیاست‌گذاری‌های آموزشی و فرهنگی تأکید دارند (30, 31). از این منظر، خانواده نه تنها موضوع سیاست، بلکه یکی از بازیگران اصلی فرآیند سیاست‌گذاری فرهنگی است و نادیده گرفتن این نقش، به کاهش مشروعیت و کارآمدی سیاست‌ها می‌انجامد.

تحلیل یافته‌ها همچنین نشان داد که تحولات معاصر، به‌ویژه دیجیتالی‌شدن زندگی خانوادگی، ابعاد جدیدی به سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور افزوده است. شاخص‌های مرتبط با رسانه‌ها، فناوری‌های دیجیتال و سبک‌های نوین زیست خانوادگی، در زمره مؤلفه‌های استخراج‌شده قرار گرفتند. این نتیجه با چارچوب‌های مفهومی جدید در حوزه دیجیتالی‌شدن خانواده هم‌راستا است که خانواده را در تعامل چندسطحی با فناوری و فرهنگ تحلیل می‌کنند (26). از این منظر، سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور باید توانایی مواجهه فعال و نه واکنشی با تحولات فناورانه را داشته باشد.

در سطح کلان، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور نیازمند گذار از رویکردهای بخشی و جزیره‌ای به سمت سیاست‌گذاری یکپارچه فرهنگی-اجتماعی است. این نتیجه با تحلیل‌های انتقادی سیاست خانواده در ایران هم‌خوان است که بر ضرورت بازتعریف چارچوب‌های سیاستی و هم‌افزایی میان حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی و حقوقی تأکید دارند (15, 33). همچنین، تجربه کشورهای دیگر نشان می‌دهد که اصلاحات موفق در سیاست خانواده اغلب در بستر توافق‌های نهادی و هماهنگی میان بازیگران مختلف شکل گرفته است (38, 39).

در نهایت، از منظر روش‌شناختی، استفاده از فراترکیب امکان دستیابی به تصویری جامع و تلفیقی از سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور را فراهم ساخت. هم‌سویی یافته‌های این پژوهش با مطالعات نظری و تجربی پیشین نشان می‌دهد که فراترکیب ابزاری مناسب برای استخراج مؤلفه‌ها و شاخص‌های سیاستی در حوزه‌های پیچیده و چندرشته‌ای است (35). بدین ترتیب، نتایج این پژوهش می‌تواند به‌عنوان مبنایی معتبر برای طراحی، بازنگری و ارزیابی سیاست‌های فرهنگی خانواده‌محور مورد استفاده قرار گیرد.

با وجود تلاش برای جامع‌بودن، این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بوده است. نخست، اتکای اصلی مطالعه بر منابع مکتوب و پژوهش‌های پیشین سبب شد که برخی تجربه‌های زیسته و داده‌های میدانی خانواده‌ها به‌صورت مستقیم در تحلیل وارد نشود. دوم، ناهمگونی مفهومی و تفاوت چارچوب‌های نظری در مطالعات مورد بررسی، فرآیند یکپارچه‌سازی یافته‌ها را با دشواری‌هایی همراه ساخت. سوم، تمرکز غالب منابع بر بسترهای ملی یا منطقه‌ای خاص، ممکن است تعمیم‌پذیری برخی مؤلفه‌ها را به سایر زمینه‌های فرهنگی محدود کند.

پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با بهره‌گیری از روش‌های میدانی، به اعتبارسنجی تجربی مؤلفه‌ها و شاخص‌های استخراج‌شده بپردازند. همچنین، انجام مطالعات تطبیقی میان مناطق مختلف کشور یا میان ایران و سایر کشورها می‌تواند به غنای الگوی سیاست‌گذاری فرهنگی خانواده‌محور کمک کند. افزون بر این، تمرکز بر نقش فناوری‌های نوین، رسانه‌های دیجیتال و تحولات نسلی در بازتعریف خانواده‌محوری، از دیگر مسیرهای پژوهشی مهم در این حوزه است.

در سطح عملی، پیشنهاد می‌شود نهادهای سیاست‌گذار فرهنگی از الگوی استخراج‌شده به‌عنوان چارچوبی راهنما برای طراحی و ارزیابی سیاست‌های خانواده‌محور استفاده کنند. تقویت هماهنگی نهادی، افزایش مشارکت خانواده‌ها و کنشگران مدنی در فرآیند سیاست‌گذاری و توجه هم‌زمان به ابعاد فرهنگی، اجتماعی و فناورانه خانواده، می‌تواند اثربخشی سیاست‌ها را افزایش دهد. همچنین، حرکت از سیاست‌های مقطعی و واکنشی به سوی سیاست‌گذاری‌های بلندمدت و یکپارچه، شرط اساسی تحقق جامعه‌ای خانواده‌محور و فرهنگ‌پایدار است.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاق

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

منابع

1. Durkheim E. Foundations of Sociological Ethics. Tehran: Markaz Publishing; 2006.
2. Malinowski B. Family and Marriage in Primitive Society. Tehran: Scientific Publishing; 2006.
3. Coltrane S. Families and Society: Cengage Learning; 2016.
4. Berger LM, Font SA. The role of the family and family-centered programs and policies. The future of children. 2015;25(1):155. doi: 10.1353/foc.2015.0007.

5. Bogenschneider K. Family policy matters: How policymaking affects families and what professionals can do: Routledge; 2014.
6. Ahmadi H, Yaghouti M. Structural Changes in Iranian Families and Their Social Consequences. *Iranian Social Studies*. 2018;22(4):255-78.
7. Azad Armaki T. *Sociology of Family in Iran*. Tehran: Ney Publishing; 2016.
8. Safiri S, Colleagues. Changing the Concept of Marriage in Contemporary Iran: Cultural and Social Consequences. *Quarterly Journal of Cultural Research*. 2018;12(3):145-68.
9. Bagheri K. *The History of Family Institution Transformation in Islamic Iran*. Tehran: Research Institute for Culture and Islamic Thought; 2013.
10. Hashemian SMH, Karam-Elahi Nm, Kargar R. Identifying Key Issues in Strengthening Families in Iran (With Emphasis on Future Value Changes). *Islam and Social Studies Quarterly*. 2016;4(3):89-112. doi: 10.22081/jiss.2016.63941.
11. Kermani M, Jafari Kafiabad S. Discourse Analysis of Government Policies Regarding Family and Comparison with Social Reality. *Gender and Family Studies Quarterly*. 2023;11(1):167-91.
12. Youssefzadeh H. Theoretical Foundations of Family-Oriented Models and Their Requirements for Social Institutions. *Islamic Studies in Women and Family*. 2018;9:31-53.
13. Palme J, Heimer M. A taxonomy of child policies: Conceptualizing the missing step in defamilization of social policy. *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*. 2021;28(2):405-27. doi: 10.1093/sp/jxz016.
14. Moradi R. Analysis of Family Cultural Policies in Post-Revolutionary Iran. *Quarterly Journal of Culture-Communication Studies*. 2021;22(53):223-48. doi: 10.22083/jccs.2019.193233.2858.
15. Bagheri S, Motaharnezah SM, Sadat Chavoshian SMH. Critical Review of Family Policy in Iran and Strategic Requirements for Family-Oriented Policy-Making. *Cultural Social Studies of the Seminary*. 2020;4(8):83-108. doi: 10.22081/scs.2021.72444.
16. Javaheri F, Jalali SY. Paradoxes in Cultural Policy-Making in Iran: Proposing a Study Model. *Quarterly Journal of Culture-Communication Studies*. 2021;22(53):201-22. doi: 10.22083/jccs.2020.206939.2948.
17. Ebadpour N. Challenges in Institutionalizing Government Power in Cultural Policies Regarding Family in Iran. *Government Studies Quarterly*. 2023;9(35):37-74. doi: 10.22054/tssq.2023.71684.1372.
18. Giddens A. *Transformation of Intimacy*. Tehran: Sales Publishing; 2016.
19. Drobníć S, Huinink J, Kusnierz M. Family image, cultural values, and family policy from a global perspective. *International Journal of Population Studies*. 2024;11(3):105-24. doi: 10.36922/ijps.1993.
20. Lu HJ, Zhu N, Chen BB, Chang L. Cultural values, parenting, and child adjustment in China. *International Journal of Psychology*. 2024;59(4):512-21. doi: 10.1002/ijop.13100.
21. Badaoui E, Matteazzi E. Cultural-Policy Framework and Mothers' Earnings Penalty: A European Comparison. *Kyklos*. 2025. doi: 10.1111/kykl.70013.
22. Hajek K. Productive and hazardous: Investing in families in social policy. *Critical Social Policy*. 2024;44(1):87-105. doi: 10.1177/02610183231185760.
23. Helgøy A, Van Hootegeem A. The formation of family policy attitudes: the role of justice perceptions in the division of household labour. *Journal of Social Policy*. 2024;1-17. doi: 10.1017/S0047279424000345.
24. Gur A, Hindi TN, Krisi-Kadosh L. The Contribution of Family-Centered Services to Enhanced Quality of Life and Reduced Distress in Families of Children With Disabilities During the COVID-19 Pandemic. Focus on Autism and Other Developmental Disabilities. 2024;39(1):56-66. doi: 10.1177/10883576231202700.
25. Hwang W, Silverstein M. Intergenerational Solidarity and Family Functioning Within Korean Families in the Post-Pandemic Transition. *Family Process*. 2025;64(3):e70072. doi: 10.1111/famp.70072.
26. Qian Y, Hu Y. The digitalization of family life: A multilevel conceptual framework. *Journal of Marriage and Family*. 2024;86(5):1160-83. doi: 10.1111/jomf.12983.
27. Supreme Council of the Cultural R. *Family Transformation Charter*. 2006.
28. Hosseini SH, Azizi M. Review of Family Support Laws and Policies After the Islamic Revolution in Iran. *Women's and Family Studies Quarterly*. 2016;4(1):7-34.
29. Mirzaei F. *Cultural Policy-Making in Iran: Foundations and Requirements*. Tehran: Soore Mehr; 2009.
30. Fadaei H, Mehrmohammadi M, Salehi Amiri SR, Zolfagharezadeh MM. Family Participation in Educational Policy-Making: Identifying Intervening Factors. *Behavioral Studies in Management Quarterly*. 2023;13(30):40-63.
31. Fadaei S, Others. The Role of Family in Cultural Policy-Making: Challenges and Necessities. *Cultural Policy Quarterly*. 2023;9(2):33-56.
32. Farhadi Babadi F, Navabakhsh M, Khademian T. Lived Experiences of Women in Family-Oriented Roles in South Tehran Neighborhoods. *Social-Psychological Studies of Women*. 2025;22(3):7-38. doi: 10.22051/jwsps.2024.45775.2821.
33. Khan Mohammadi H, Asli Pour H, Yaghmaian M, Askari Baqerabadi M. Identifying Factors Affecting the Implementation of General Family Policies in Iran. *Women's and Family Cultural-Educational Quarterly*. 2025;19(66):133-56.
34. Mokhles-Abadi Farahani M, Hatami Z, editors. *A Framework for Designing Family Governance Based on Cultural Foundations and Requirements*. First National Conference on Governance and Cultural Policy-Making Systems; 2025.

35. Sandelowski M, Barroso J, Voils CI. Using qualitative metasummary to synthesize qualitative and quantitative descriptive findings. *Research in nursing & health*. 2007;30(1):99-111. doi: 10.1002/nur.20176.
36. Parvaresh E, Hejazi SN, Haghighatian M. A Grounded Theory Model of Family Sustainability with an Emphasis on Cultural Structures (Case Study: The City of Isfahan). *Iranian Evolutionary Educational Psychology Journal*. 2025;7(3):0-.
37. Parvaresh M, Seifi N, Colleagues. The Role of Family Cultural Capital in Social Cohesion Among the New Generation. *Quarterly Journal of Cultural Studies*. 2025;18(1):77-102.
38. Gurín M, Kim JH. The multidimensionality of childcare policy change: novel policy approaches, competing policies and feedback tensions. *Journal of Social Policy*. 2025:1-18. doi: 10.1017/S0047279425100895.
39. Madama I, Mercuri E. All in, against all odds. Path shift in family policy via cross-party agreement: the case of the Single Universal Allowance reform in Italy. *Social Policy & Administration*. 2024;58(3):474-90. doi: 10.1111/spol.12981.
40. Kluczevska K. Family-Centered World Ordering: Polish Conservative Civil Society Seeking Remedies to the World in Crisis. *Global Studies Quarterly*. 2024;4(3):ksae067. doi: 10.1093/isagsq/ksae067.